

Регіональна політика в сфері природокористування другого (магістерського) рівня вищої освіти

Презентація дисципліни

Спеціальність: 051 Економіка

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація: магістр в галузі економіки

Дані про викладача

Павлова Олена Миколаївна

Професор кафедри економіки,
підприємництва та маркетингу, д.е.н.,
професор

pavlova.olena@vnu.edu.ua

+380985038484

Опис дисципліни:

Ресурси надр є на сьогодні певною домінантою національної економіки. Ця теза стосується як усієї країни, так одночасно й значної частини її регіонів. Відтак для всіх без винятку регіонів однаково актуальними є питання щодо мінерально-сировинної бази загальнопоширених (місцевих) корисних копалин, найбільш ефективного використання власної сировинної бази, вирішення завдань її розширення (відтворення), охорони, здійснення поточного і стратегічного управління. Все це ключові складові регіональної політики.

І тут логічно постає питання про рівень повноважень та можливостей регіонів для самостійного формування і реалізації регіональної політики, адже її наповнення залишається незадовільним.

Опис дисципліни:

Дисципліна «Регіональна політика в сфері природокористування» спрямована на надання студентам знань про теорію, методи, концепції та підходи сучасного природокористування, проблеми раціонального використання природних ресурсів та шляхи їх вирішення, механізми організації та управління природоохоронною діяльністю на підприємствах.

Що буде вивчатися:

- **Теоретичні та практичні аспекти регіональної політики в сфері природокористування для різних суб'єктів економіки.**

Чому це цікаво/потрібно вивчати:

- В економічно розвинутих країнах питання раціонального природокористування між підприємцями, домогосподарствами та представниками влади розглядаються в рамках регіональної концепції забезпечення раціонального природокористування.

Чому можна навчитися:

- 1. Формування теоретичних та практичних знань від ефекту стимулюючої політики по досягненню збалансованого природокористування регіону.**
- 2. Знання тенденцій регіональної політики, як складової частини економіки довкілля.**
- 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.**
- 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.**

Компетентності:

- Отримані знання необхідні при роботі підприємцям, експертам по земельним питанням, ріелторам, оцінювачам нерухомого майна та усім, кого цікавлять особливості ринку природних ресурсів.
- Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
- Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та регіонального розвитку.

Структура курсу:

- 1. Регіональна економічна політика та проблеми природокористування**
- 2. Особливості регіонального розвитку природокористування**
- 3. Природні ресурси України, регіонів та їх потенціал**
- 4. Еколого-економічна ефективність регіональної політики природокористування**
- 5. Зміст та механізми визначення економічних збитків від забруднення довкілля регіону**
- 6. Зміст та види регіональних заходів по підвищенню якості природокористування регіону**
- 7. Управління регіональними заходами по забезпеченню раціонального природокористування регіону**
- 8. Аспекти екологізації природокористування регіону**

Політика оцінювання:

- 1. Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.**
- 2. Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).**
- 3. Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.**

Підсумковий контроль:

- **Залік відбувається на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, самостійної роботи, контрольних робіт.**
- **Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою (силабусом) навчальної дисципліни, та отримав не менше ніж 60 балів.**
- **У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт (наприклад, пройти тестування по всіх темах, зробити індивідуальні завдання тощо).**

Шкала оцінювання:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	<i>Відмінно</i>	<i>A</i>	<i>відмінне виконання</i>
82–89	<i>Дуже добре</i>	<i>B</i>	<i>вище середнього рівня</i>
75–81	<i>Добре</i>	<i>C</i>	<i>загалом хороша робота</i>
67–74	<i>Задовільно</i>	<i>D</i>	<i>непогано</i>
60–66	<i>Достатньо</i>	<i>E</i>	<i>виконання відповідає мінімальним критеріям</i>
1–59	<i>Незадовільно</i>	<i>Fx</i>	<i>Необхідне перескладання</i>

Перелік питань до заліку:

1. Регіональна політика в сфері природокористування, її суть і предмет дослідження.
2. Вплив глобалізації і регіоналізації економіки на розміщення продуктивних сил та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку.
3. Галузева структура економіки регіону і особливості її трансформації в умовах ринкових відносин.
4. Спеціалізація і комплексний розвиток регіонів в умовах ринкових відносин. Три групи галузей регіонального комплексу.
5. Державна регіональна економічна політика, її суть, мета та основні завдання.
6. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики України.
7. Природно-ресурсний потенціал України та її регіонів, його структура. Економічна оцінка природних ресурсів.

Перелік питань до заліку:

8. Ресурсозбереження як головний напрям раціонального використання природних ресурсів та підвищення ефективності економіки країни.
9. Господарський комплекс України, його суть, галузева структура і трансформація в ринкових умовах.
10. Виробничий і науково-технічний потенціал України, його регіональні особливості.
11. Соціально-економічні і екологічні проблеми розвитку регіонів України та шляхи їх вирішення.
12. Сутність і значення міжнародних економічних зв'язків для розвитку економіки України.
13. Основні етапи природокористування в Україні та критерії економічної оцінки природних ресурсів.
14. Рентний підхід до економічної оцінки природних ресурсів.

Перелік питань до заліку:

15. Рентний підхід до економічної оцінки природних ресурсів.
16. Основні важелі механізму управління природокористуванням та природоохоронними процесами. Специфіка його застосування в Україні.
17. Особливості адміністративних методів управління процесом природокористування.
18. Особливості економічних методів управління процесом природокористування. Екологічний моніторинг, його види та рівні моніторингу, організація в Україні.
19. Нормативи та стандарти якості середовища проживання.
20. Система екологічної інформації та статистика охорони довкілля.

Перелік питань до заліку:

- 21. Види економічних методів управління процесом природокористування. Заохочувальні, регулюючі та каральні методи, специфіка їх використання при переході до ринкової економіки.**
- 22. Принципи планування раціонального використання природних ресурсів.**
- 23. Показники раціонального використання природних ресурсів та охорони в комплексних територіальних планах.**
- 24. Науково-технічний прогрес та економіка природокористування**
- 25. Сталий розвиток: екологічна, соціальна та економічна складова.**

Літературні джерела

Основна література:

1. Писаренко П.В., Самойлік М.С., Дичекнко О.Ю. Методичні засади впровадження еко-інновацій у контексті сталого розвитку сільських територій. *Вісник ПДАА*. Київ, 2020. №4.
2. Samojlik M.S. Pysarenko P.V. and ets. Investigation of Characteristics of Binary Ni–Co Oxyhydroxides for Supercapacitor Application. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2020. № 1/12 (103). P. 15–23.
3. Боголюбов В. М., Клименко М. О. Стратегія сталого розвитку : підручник. Київ: ВЦ НУБІПУ, 2018. 446 с.
4. Богословська А. В. Регіональна економіка: навч. посіб. Миколаїв: Видавець Ємельянова Т.В., 2018. 488 с.
5. Дмитрієв І.А. Регіональна економіка: навч. посіб. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 284 с.
6. Андрієнко М. В., Шако В. С. Механізми реалізації державної екологічної політики на регіональному рівні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 18. С. 47-53.
7. Жарова Л. В. Сталий розвиток у концепціях smart (розумних) міських ініціатив. *Економіка та право*. 2019. № 3 (54). С. 107–114.
8. Пархавенко О., Швець Ф. Формування інтелектуального капіталу в контексті інноваційної економічної системи держави. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2019. Вип. 4, № 20. С. 25–33.

Літературні джерела

Додаткові ресурси:

1. Samojlik M.S. Pysarenko P.V. Phytotoxic assessment of sewage treatment methods in disposal sites. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2019. 341 p.
2. Державна екологічна інспекція України. URL: <http://dei.gov.ua/> .
3. Закон України Про охорону навколишнього природного середовища. Відомості Верховної Ради України. (ВВР), 1991, № 41, С.546. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-1> .
4. Про територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції: Положення, затверджене Наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 07.04.2020 р. № 230. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0350-20#Text> .
5. Денисенко П. А. Узгодження інтелектуально-інноваційної діяльності з пріоритетами досягнення екологічно збалансованого розвитку. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. Суми, 2020. № 2. С. 146–153.
6. Дергалюк Б. В. Роль інтелектуального капіталу для здійснення структурної модернізації регіональної економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 5–6. С. 17–20.